

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 26 юни 2023 г.
(OR. en)

11082/23

LIMITE

COJUR 26
CFSP/PESC 927
RELEX 794
COEST 385

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	10354/1/23 REV 1
Относно:	Заклучения на Съвета относно Международния наказателен съд по повод на 25-ата годишнина от приемането на Римския статут

На делегациите се изпращат в приложение заключенията на Съвета относно Международния наказателен съд по повод на 25-ата годишнина от приемането на Римския статут.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

**ОТНОСНО МЕЖДУНАРОДНИЯ НАКАЗАТЕЛЕН СЪД ПО ПОВОД НА
25-АТА ГОДИШНИНАТА ОТ ПРИЕМАНЕТО НА РИМСКИЯ СТАТУТ**

1. В навечерието на 25-ата годишнина от приемането на Римския статут Европейският съюз и неговите държави членки отбелязват решаващия принос на Международния наказателен съд в борбата срещу безнаказаността за най-тежките престъпления, предизвикващи загриженост сред международната общност като цяло. Днес Съветът изтъква отново непоколебимата си подкрепа за Международния наказателен съд (МНС) за централната му роля в осигуряването на правосъдие за жертвите във всички ситуации, които попадат под неговата юрисдикция.
2. Европейският съюз твърдо подкрепя Съда от самото му създаване. В качеството си на първия и единствен постоянен международен наказателен съд за разследване и наказателно преследване на най-тежките международни престъпления МНС демонстрира решимостта на международната общност да сложи край на безнаказаността за най-жестоките престъпления и да насърчава култура на отговорност както на национално, така и на международно равнище.
3. Двадесет и петата годишнина на Римския статут е уникална възможност да се направи преглед на многобройните постижения на МНС, но и да се потвърди отново подкрепата на Европейския съюз за Съда и неговото бъдеще. В дейностите на Съда продължава да се наблюдава значителен напредък, включително по отношение на предварителното разглеждане, разследванията и съдебните производства. Днес МНС е сезиран по 17 ситуации в целия свят и има рекорден брой активни дела, по които се водят съдебни производства.
4. Всички ситуации, в които изглежда, че са извършени най-тежките престъпления, предизвикващи загриженост у международната общност, заслужават нашето най-голямо внимание. Съветът е убеден, че в съответствие с принципа на взаимно допълване МНС ще осигури справедливост за жертвите навсякъде по света.
5. На европейския континент се води война. Съветът потвърждава отново заключенията си от декември 2022 г. относно търсенето на отговорност за най-тежките престъпления, извършени във връзка с агресивната война на Русия срещу Украйна.

6. Съветът изтъква важната роля на Съда за осигуряването на справедливост за жертвите на жестоките престъпления, като им дава трибуна с възможността за участие в неговите производства, осигурява им помощ и им присъжда обезщетения. От доверителния фонд на Съда за жертвите са били подпомогнати хиляди жертви, на които е осигурена физическа и психологическа рехабилитация и материална подкрепа. Съветът насърчава държавите — страни по Римския статут, и всички останали да продължават да подпомагат Доверителния фонд за жертвите.
7. Съветът припомня основната роля на гражданското общество за създаването и функционирането на МНС и за подпомагането на достъпа на жертвите до правосъдие. Тази година се отбелязва и 25-ата годишнина от приемането на Декларацията на ООН за защитниците на правата на човека. Съветът се ангажира да защитава пространството на гражданското общество, включително като реагира на заплахите към правозащитниците, които са на първа линия в усилията в областта на правосъдието.
8. За да ръководи борбата срещу безнаказаността, МНС трябва да може да работи независимо и безпристрастно. Европейският съюз поддържа ангажимента си да работи заедно с всички държави — страни по Римския статут, и с други партньори по света в подкрепа на Съда и за запазване и зачитане на независимостта на Съда и целостта на Римския статут. Всяка заплаха срещу Съда, неговите служители и лицата, участващи в работата на МНС, е неприемлива.
9. Европейският съюз е ангажиран с ефективното функциониране на МНС. През 2006 г. ЕС стана първата регионална организация, сключила споразумение за сътрудничество със Съда. Пълното сътрудничество с МНС е предпоставка за ефективността на Съда. Съветът отбелязва, че липсата на сътрудничество представлява сериозно предизвикателство за МНС.
10. Съветът призовава всички държави да осигурят пълно сътрудничество със Съда, включително чрез бързо изпълнение на неизпълнените заповеди за арест, и да сключат доброволни споразумения. Защитата и преместването на жертвите и свидетелите, временното и окончателното освобождаване и изпълнението на присъдите са неразделна част от международното наказателно производство и съответната тежест следва да бъде разпределена справедливо между държавите — страни по Римския статут, включително, когато е целесъобразно, чрез споразумения за доброволно сътрудничество.

11. Принципите на Римския статут на МНС, както и тези, които уреждат функционирането му, са в пълно съответствие с принципите и целите на ЕС. Съветът се ангажира да продължи и да поднови усилията си за насърчаване на универсалността на Римския статут и запазване на целостта му. Европейският съюз настойчиво приканва държавите, които все още не са направили това, включително държавите — кандидатки за членство в ЕС, спешно да ратифицират Римския статут или да се присъединят към него и да сложат край на безнаказаността за най-тежките престъпления. Освен това той приканва държавите — страни по Римския статут, след като разгледат обстоятелствата на национално равнище, да преценят дали да ратифицират, или да приемат измененията на Римския статут.
12. Съветът ще продължи усилията си за по-нататъшно включване на МНС във вътрешните и външните области на политиката на Европейския съюз с цел гарантиране на съгласуваност и за да се превърне той в неразделна част от международното хуманитарно право, правата на човека, изграждането на мира и дискусиите за разрешаване на конфликти, и потвърждава отново своя ангажимент да оказва постоянна дипломатическа подкрепа на Съда, за да гарантира способността му да изпълнява ефективно своя мандат. Във връзка с това Съветът приветства специалния акцент в мандата и работата на специалния представител на ЕС за правата на човека върху утвърждаването на спазването на международното хуманитарно право и подкрепата за международното наказателно правосъдие и приветства факта, че специалният представител продължава да поставя акцент върху тези въпроси.
13. Съветът признава, че е важно на Съда да се предоставят необходимите устойчиви финансови ресурси, за да се гарантира, че неговите органи могат да изпълняват решително и последователно съответните си роли във всички ситуации в рамките на общия мандат на Съда. Съветът призовава всички държави — страни по Римския статут, да плащат вноските си в пълен размер и навреме и незабавно да изплатят дължимите просрочени задължения.
14. Процесът на преглед на функционирането на Съда е отлична възможност за укрепване на системата на международното наказателно право и за повишаване на ефикасността и ефективността на Съда. Съветът приветства проявената от Съда всеотдайност от началото до края на този процес. Съветът насърчава МНС и държавите — страни по Римския статут, да продължат с оценката и изпълнението на съответните препоръки при надлежно зачитане на процесуалната и съдебната независимост на Съда. Европейският съюз отдава особено значение на насърчаването на доброто управление и на здравословната култура на работното място, която също така гарантира приобщаването и равенството между половете. Съветът взема предвид укрепването на политиките за равенство между половете в МНС чрез новата стратегия за равенство между половете и култура на работното място.

15. Съветът поздравява Съда за усилията му да интегрира аспектите, свързани с пола и възрастта, в своята разследваща, прокурорска и съдебна дейност и го насърчава да продължи с тях. Съветът насърчава Съда да засили още повече интегрирането на съображенията с равенството между половете и насочени към децата подходи в събирането на доказателства.
16. Съветът припомня, че МНС е съд от последна инстанция, който допълва, а не заменя националните съдилища. Ето защо Съветът подчертава значението на взаимното допълване и сътрудничеството между националните юрисдикции и Съда като една от най-важните характеристики на Римския статут. Във връзка с това Съветът изтъква ролята на Мрежата на ЕС по въпросите на геноцида за засилване на това сътрудничество и улесняване на обмена на най-добри практики между държавите — членки на ЕС. ЕС насърчава държавите — страни по Римския статут, да приемат необходимото национално законодателство, определящо международните престъпления, създаването или укрепването на специализирани звена за военни престъпления и засилването на сътрудничеството между държавите.
17. Европейският съюз набляга на фундаменталното значение на избирането на най-висококвалифицираните съдии и длъжностни лица в Съда чрез честни, прозрачни и основани на заслуги избори в съответствие с Римския статут, за да се гарантира качеството на съдебните решения и допълнително да се повиши доверието в способността и безпристрастността на институцията да осигурява правосъдие. Съветът насърчава държавите — страни по Римския статут, да следват строги и прозрачни национални процедури за номиниране, когато представят кандидати за съдии. Надеждният и прозрачен процес на избор, включително проверката, е от решаващо значение за гарантиране на легитимността на Съда.
18. Тази 25-а годишнина от приемането на Римския статут представлява възможност за постигане на напредък в борбата с безнаказаността за най-тежките престъпления и за утвърждаване на принципите на правовата държава. Съветът приветства усилията на държавите — страни по Римския статут, да отбележат тази годишнина с различни събития по целия свят в честването на напредъка на международното наказателно правосъдие. Европейският съюз и неговите държави членки ще продължат да насърчават осведомеността относно МНС и Римския статут. Европейският съюз използва тази възможност, за да заяви отново непоколебимата си ангажираност с независимостта и безпристрастността на МНС, както и с централната му роля в световната борба срещу безнаказаността.